

روت

نعومی بیوه بی

«ای دتلم، ارگیردین دُما. آراج وگرد م بایئون؟ مَر حاملَم تاگه آرا هُم بُوآن میرد؟¹² ای دتلم، ارگیردین دُما، رپی ورتئون بَگرن بچن چون که م آرا شو کِردن ورت پیرم. حتی آر بوشم حالو آرانم اُمیدی هَس، و هر ایشویش شو بگم و کُزلی یژی بارم،¹³ یعنی تاگه گینگ بین آن چَمهری مَمینیت؟ یعنی شو نَمِکیئون؟ نه، دتلم! چون که گیبیون م آرا هُم فِر ناراحت بیه، چون که دسِ خداوند و ضِد م دِرِیز بیه.»¹⁴ پس یگل تِر و دنگ گینگ بین گری. عُرپَه هِسور وژی ماچا کِردی اما روت و آو چسبی.

¹⁵ نعومی وتی: «سِل کت، رن شو برات و لا قوم وژ و خدال وژی گل هُوردیسی؛ تون یژ آژ تر هُم پویت بِل بَرا.»¹⁶ اما روت جِواو داتی: «مَجُبورم نکت که وِلت گم و دی آژ پرات نام. هر جا که بچین، مام، و هر جا جاگیر بُواین، جاگیر مُوام. قوم تو قوم م و خدای تو خدای مین ماو.»¹⁷ هر جا که پیرین، مَیرم و هر ا ورت مَچَم خاک. خداوند و بِنیم هُن و حتی بدتِر آژ ی پک، آر چی بَخیر آژ میردن م آژ تو چیا پک.»¹⁸ وختی نعومی دیتی که روت رُو حرفی مَنیه که وگرد آو بچو، دی هُوج نُوتی.

گل هُوردن و بیت لیجم

¹⁹ آس هر دیک راوانه بین تاگه ی که و بیت لیجم رَسین. و وختی هَتِن بیت لیجم، گل شهر آرا خاطر آن کَتَن تپ توب، و رَنان مونتو: «یعنی ی نعومی؟»²⁰ نعومی و آن وتی: «دپی و بِنیم نعومی نُوشن، دپی و بِنیم خوشی نُوشن، بلکه بوشن مارا، بوشن تل، چون که خداوند قادر مطلق، زندگی و کایم تل کِردیسی.»²¹ وختی آژ ایر چم

1 و روزلی که داوَزَل، قوم یهود رهبری مِکِردن، نُوم سرزمین اسرائیل قحطی بی. آس، پیای آژ شهر بیت لیجم که نُوم منطخه یهودا بی، وگرد رنی و دو گری چی سرزمین مواب تاگه ا ورت و عریوی جاگیر بُو. ² نُوم آ پیا الیملیک، و نُوم رنی نعومی بی، و نُوم کُزلی محلون و کلیون بین. آن اهلی افراته بین که نُوم بیت لیجم یهودا زندگی مِکِردن. آس آن چن سرزمین مواب، و ا ورت مین. ³ اما الیملیک، میرد نعومی مرد و آو وگرد دو گری تنیا مین. ⁴ آ کزل رنل موابی آرا ورت هُواسئون که نُوم یکی عُرپَه و نُوم آ یکی روت بی. آن نزدیک ده سال ورت زندگی کِردن. ⁵ اما هر دیک آن، یعنی محلون و کلیون یژ، میردن. ای جُور بی که نعومی بی میرد و بی کُزلی مین.

وفاداری روت

⁶ آس نعومی وگرد بُوتلی هیزگرت تاگه آژ سرزمین مواب بِل باریا، چون که نُوم سرزمین مواب شِنَفُوتی که خداوند و قوم وژی نظر آوشتی و خوراک داسی آن. ⁷ آرا ای خاطر آو وگرد دو بُوتلی آژ جایی که ا ورت بین، گت رپی تاگه و سرزمین یهودا بِل بارنا. ⁸ اما نعومی و دو بُوی وژی وتی: «بچن؛ هر گم آژ هُم و مال دآ ورتئون بِل بُورنا. خداوند و هُم خُوابی پک، هُن که هُم و م و میرد یژم خُوابی کِرد. ⁹ خداوند بیه بیئون که هر گم آژ هُم نُوم مالی میرد ورتئون خوشبخت بُونون!» آس آنل ماچا کِردی. آن و دنگ پلنگ بین گری ¹⁰ ورت نعومی: «حکمن، وگرد تو لا قومیت بِل ماریما.» ¹¹ اما نعومی وتی:

زمین چمی و رُو نیآر زمین، و آژ آو پرسیتی: «آرا خاطرِ چَ وَرَ نَطْرِتِ الْتَفَاتِ گِرتَم که وَبِیْنِ هَمِیْتِ مَاین، وَ ٔ که بیگونه‌ای بیشترِ نیام؟»¹¹ بوغز جِواو داتی: «هر آ چی که بعد از مِردنِ مِردتِ دَرِ حَقِ هِسوَرِتِ کِردین، گُن رَسِیَسَ گُوشِم، ٔ که چُو بَأُو وَ دَا وَ زَادگَاهِت، وِل کِردین وَ لَا قومی هَتِین که دُمَازِنِ آنِ نَمَشْتَا سِیایِن. ¹² خداوند آرا خاطرِ آ چی که کِردینِ آرانتِ پَسازِی، و خداوند، خدالا اسرانیل که زَیرِ بَالِی پَنَاتِ گِرتِی وَبِیْنِتِ آجِرِ کَامِلِ پ.»

¹³ آسَ روتِ وِتی: «ای آقا، وَرَ نَطْرِتِ الْتَفَاتِ گِرتَم، چون که دِلهَایَم داین، وَ دِلسوَزِی وَگِردِ کَلْفِتِ قِصَ کِردین، وَ ٔ که حتی یَکی آژ کَلْفَتَلِ یَزِتِ نیام.»

¹⁴ وِخْتِ نونِ هُورِدِن، بوغز وَ روتِ وِتی: «بُورِی ایزِ وَ گُوپِ نونِ بَرِ وَ نونِتِ پُرِنِ نُومِ شِیره.» آسَ روتِ نَزِیکِ دِرُوزِی کِزَلِ نِیشتِی وَ بوغزِ وَبِیْنِ نونِ پَرِشِیا داتی. آو هُورِدِی وَ سِیرِ پِی وَ گِلی تِرِیزِی اِضَافِی آوَرِدِی. ¹⁵ وِخْتِ روتِ آرا حوِشَه چَنی هِیزِگِرت، بوغزِ وَ خَادَمَلِ دِستورِ داتی، وِتی: «بِیلِنِ حَتِی آژ نُومِ بَاقَلِ بَژِ حوِشَه پِچَنی وَ چی وَبِیْنِی نُوشِن. ¹⁶ وَ هَمِ بَژِ گِلی آژ نُومِ بَاقَلِ آرانی بِکِشِیْنِ دِیر، بِلِینِ آژ آنِ پِچَنی وَ تَشَرِ تَنِ بِیْن.»

¹⁷ آسَ روتِ تاگَه اِیوازِ سَرِ کِشْتَلِ حوِشَه چَنی کِردِی. وَ آ چی که چَئوتِی، گُوابِتی، که نَزِیکِ بِیسِ کِیلو جِو پِی. ¹⁸ پَسِ آوِ گِرتِی، وَ چَنی نُومِ شِهرِ هِسوَرِایِی آ چی که چَئوتِی، دِبی. روتِ بَژِ آ چی که بَعْدِ آژ سِیرِ پِی اِنی مَنوُ، آوَرِدِی دِیر، وَ آو داتی. ¹⁹ هِسوَرِایِی آژ آوِ پَرِسِیْتِ: «ایمروژِ اِ کو حوِشَه چَنی کِردِی؟ اِ کو کَارِتِ کِردِی؟ خِدا پَرِکَتِ بیه آو که وَبِیْنِتِ هَمِیْتِ دَاسِی.» آسَ روتِ وَ هِسوَرِایِی وِتی وَ لَا کِی کارِ کِردِیسی وَ وِتی: «نُومِ پِیایِی که اِیمروژِ لَا آوِ کَارِمِ کِردِی، بوغز.» ²⁰ نَعومی وَ بُویِی اِی وِتی: «هر آ خداوندِی که خُوابِی وِژی آژ زِنی آلِ وَ مَرِدِیَلِ دَرِیخِ نِکِرْدِیسی، وَبِیْنِی پَرِکَتِ پِا.» نَعومی دُوارَه وَ آوِ وِتی: «آ پِیا قومی وَ خوِشِی نَزِیکِ وَ یَکی آژ قِیوَمَلْمُون.» ²¹ روتِ مَوآبِی وِتی: «بوغزِ هَمِ بَژِ وِتی م، وَگِردِ کَارِگِزَلِ مِ پِیْمِینِ تاگَه وِخْتِی که گِلی تِرِیمِ دِرُو بَگِن.» ²² نَعومی وَ بُویِی اِی

گَلِ چِمی دَاشت، اَمَا خِداوندِ مِ دَسِ پَتی اِرْگِیَرْدِنی. آراچِ مِینِ نَعومی هِنَا مَکِیُونِ وِخْتِی که خِداوندِ مِ خَارِ کِردِیسی وَ فَاَدِرْمَطْلَقِ اِی بِلَا وَ سَرِمِ آوَرْدِیسی؟»

²² هُنِ نَعومی وَگِردِ بُویِی اِی، روتِ مَوآبِی، آژ سِرْزَمِینِ مَوآبِ گِلِ هُورِدِیا. آنِ مَوِقیِی که دِرُو کِردِنِ جِو شِروعِ بُویِی، رَسِیْنِ پِیْتِ لِجِمِ.

روت و بوغز

2 نَعومی آژ طَرَفِ مِبرِدِایِی قومی وَ خوِشِی وَ نُومِ بوغزِ دَاشْتِی که پِیایِی سَرِشِنَاسِ آژ دَوِدِموِنِ اِلیمِلیکِ پِی. ² رُوزِی روتِ مَوآبِی وِتی نَعومی: «اِجازه پِ تاگَه سَرِ کِشْتَلِ پِچِمِ وَ پِشْتِ سَرِ هَرِ گِسی که وَ مِ نَظَرِ لُفْطِ باوَزِی، حوِشَه چَنی گِم.» نَعومی جِواو داتی: «پِچِو، دِیْتِم.» ³ آسَ روتِ گَتِ رِبی چِی، وَ سَرِ کِشْتَلِ اِ پِشْتِ سَرِ دِرُوزِی کِزَلِ شِروعِ کِردِی حوِشَه چَنی. دَسِ بَرِ قِضا آوِ وَ جِایِی آژ سَرِ کِشْتَلِ رِسی که هِنِ بوغزِ، آژ دَوِدِموِنِ اِلیمِلیکِ پِی. ⁴ وَ اِی وِخْتِ بوغزِ آژ پِیْتِ لِجِمِ هَت، وَ وِتی دِرُوزِی کِزَلِ: «خِداوندِ وَگِردِ هَمِ بُو!» جِواو دَانِ: «خِداوندِ وَبِیْنِتِ پَرِکَتِ پِا!» ⁵ آسَ بوغزِ آژ خَادِمِ وِژی که پِیایِی جَالِ پِی وَ کِردُوتِ سِرْکَا رِگِرِ دِرُوزِی کِزَلِ، پَرِسِیْتِ: «اِی رُینِ جَالِ کِیه؟» ⁶ خَادِمِ وِژی که سِرْکَا رِگِرِ دِرُوزِی کِزَلِ پِی، جِواو داتی: «ٔ هر آ رُینِ جَالِ مَوآبِی که وَگِردِ نَعومی آژ سِرْزَمِینِ مَوآبِ گِلِ هُورِدِی دُما. ⁷ آوِ وِتِ م، ”تَمِنَا ٔ که اِجازه بِیْنِ حوِشَه چَنی گِم وَ اِ پِشْتِ سَرِ دِرُوزِی کِزَلِ وَ نُومِ جَا بَاقَلِ حوِشَه جَمَعِ گِم.” اِیْسِنِ هَتِی، آژ سَرِ صو تاگَه اِیْسِنِ پِیْرَه کَارِ کِردِی وَ فِخْطِ گِلی نُومِ مَالِ شَگْتی اِرْکِرْدِیسی.»

⁸ آسَ بوغزِ وَ روتِ وِتی: «دِیْم، گُوشِ ک. وَ سَرِ کِشْتَلِ یَکی تِرِکِ آرا حوِشَه چَنی تَچِو وَ اِیْرِ وِلِ نَک، بِلْکَه هَرِ اِیْرِ وَگِردِ کَلْفَتِ مِ پِیْمِینِ. ⁹ چَمَلِتِ وَ کِشْتَلِی بُو که نُومِ آوِ دِرُو مَکَنِ وَ آژ پِشْتِ سَرِ آنِ پِچِو. جَالَلِ دِستورِ مِ دَایِ، که دَسِ نِیْنِ قِ تِو. وَ هَرِ وِخْتِ نِیْتِ پِی، پِچِوآ لَا گُوزَلِ وَ آژ آوایِی که جَالَلِ مَکِشِیْنِ دِیر، بَر.» ¹⁰ آسَ روتِ تا

زنی قسم که م وظیفه قیومی آرا تو و جا مارم. ایسک تاگه صو هر ایر بَس.»

14 آس روت تاگه صو و پلو پالی آو هوسیا، اما نواتر آژ ئ که چم، چم بونی هیزگرت، چون که بوغز وئی: «گسی نژنی ژنی هنتیس خرمجا.» 15 آو هم یژ وئی: «مشکی که رو تون، بار و بگر رو، دَسَلِت.» پس روت، مشکی وژی گرتی دَس، و بوغز شش پیمونه جو رشونی نوم مشکی ای و نیاتر کولی. آس آو چی شهر. 16 وختی هت لا هسور وژی، آو پرسیتی: «چو بی دیم؟» آس روت آژ هر آچی که آپا آرانی کِرْدوئی، تعریف کِردی 17 وئی: «آو اپی شش پیمونه جو دای م، چون که وئی: حُو نیه «دَس پتی و لا هسورت گِل بارینا.» 18 نَعومی جواو دای: «دیم، بیلا تاگه پُزنین که آخر ای کاز چُون ماو، چون که آپا تاگه ای کاز ایمرورژ تموم نیک، ستاری نَمَکِری.»

رسم قیومی

4 بوغز و دروازه شهر چی و ا وِر نِیشت. آس آ قیوم که بوغز آژ آو قِص کِرْدوئی، داشتی رَد میا. آس بوغز وئی: «هُم ولاتی، بُوری، ایر ینیش.» آس آو هت نِیشت. 2 آس بوغز ده نفر آژ شیخِل شهر، دعوت کِردی و آن وئی: «ایر ینیشن.» آس آن نِیشتن. 3 آسگ بوغز و آ قیوم وئی: «نَعومی که آژ سرزمین مواب گِل هوردی دُما، ملکیت تیک زمینی که هِن پرام ایلیمک بی، مَفْرِشی. 4 پس فِکِر کِردم تو آژ ئ باخور بگم و بُوشم: "و نوا گسلی که ایر نِیشتن و نوا شیخِل قومم آو بخر." ار آو مخرین آژ گِرو اِرمارین، بخرتی و آژ گِرو آزاد کئی. اما ار نَمکِاین، و م بوش تاگه پُزیم، چون که بخری تو گسی نیه که آو بخری و آژ گِرو اِرارنی، و م بعد آژ توریم.» آپا وئی: «آو مخریم و آژ گِرو اِرماری.» 5 آس بوغز وئی: «روژی که ملکیت زمین آژ دَس نَعومی بخرین، روت مواپی یژ که بیوه ا مرحوم سن، هِن وِرت مَکِاین تاگه نِم اِ مِردی رو اِرت میرائی زنی کِیاین.» 6 اما آ قیوم وئی: «م نَمْتونم آ

روت وئی: «دیم، حُوا که وگرد کلفتلی آو بچین دِر، ناخ نوم کِشْتلی تِیک، گسی پلای باری سرت.» 23 هُن بی که روت تاگه آخر دِرو جو و گنیم وگرد کلفتلی بوغز من، تاگه حوشه چنی ک. و روت وگرد هسورایی زندگی مِکِردی.

روت و بوغز نوم خرمجا

3 رُوژی نَعومی، هسور روت، و آو وئی: «دیم، م نَباس مینی خوشبختیت نوم تاگه سَرَسامون بگرین؟ 2 مَر بوغز که تو اِگرد کلفتلی بین، آژ وژمون نیه؟ سیل ک آو ایمشو قِرار نوم خرمجا، جو شن ب. 3 پس وِرت بشور، و وِرت عطر ب و کِراست یک وِرت بچوا خرمجا، اما تاگه آپا آژ هوردن و نُوشیان دَس نَکِیشاتی، وِرت و آو نشتاسن. 4 وختی آو دِری مَکِشی، حاواست بو ا کو مَک آلا. آسگ بچو و رو پاپی ب لا و هر وِر دِری بکیش و آو و تو مُوشی که چ بکِیاین.» 5 روت جواو دانی: «هر آچی که وِرت، مگم.»

6 آس روت چی خرمجا و طبق هر آچی که هسورایی و آو دستور داوویی، کِردی. 7 وختی بوغز هورد و نُوشیتی و دلی خوش بی، چی تا پشت خرمون باقل جو بسی. آس روت یاواش یاواش هت، رو پالی بوغز دای لا و هر وِر گتلا. 8 نصم شو، بوغز آژ خاو پِری و وختی رو گِردوئی آلا دیتی که ایسک ی ژنی، و پلو پالی هوسیا! 9 بوغز پرسیتی: «تو کین؟» روت وئی: «کلفتیت روتیم. باللی وِرت رو کلفتیت پین ک، چون که تو ی قیومین.» 10 بوغز وئی: «دیم، خداوند بَرکت بیه بینت! ای محبت آخرت آژ محبت اولینت بیتز، آرا ئ که ا دُم پیالی جال، چ فخر و چ پولدار، نَجین. 11 پس ایسن، ای دیم، زَلت نَجو. هر آچی که مِت اَرانِت مگم؛ چون که گِل هُم شریل م مَزُن که تو زین لایخی کین. 12 ایسن هر چن دُورسن که م ی قیومم. اما آژ م نزدیکتر اَرانِت، قیوم تریز هس. 13 ایمشو ایر پمین، و دم صو آو آو حق قیومی اَرانِت و جا باری، حُ چ حُو، بیل یک. اما اَر نَگِستی و جا باری، آس و خداوند

تَوْنِ مِه، اَلَذَلْتِ چُو اَلَذَلِّ فَاْرِصِ بُو كه تامار آرا يهودا زائیتی.»

سور کِردِن بوعز و گِردِ روت

¹³ اِی جُوْر بوعز، روت هُواسْتی و روت ببه رُن آو. پس و گِردِ آو هُوَسْیا، و خداوند لِمِ روت پر کِردی آو گُری آوردی دی. ¹⁴ اَسَ رُنَل و نَعومی وِتِن: «شکر آرا خداوندی که ایمرۆژ تو بی قیوم نِیشتی. اُمیدواریم که نُم آو و اسرائیل معروف بُو! ¹⁵ اِی کُر گِیوون تو تازه کِ اِ وختِ پیری عصا دَسْت بُو، چون که بُویت که تو دوس دری و اَرانت آژ هفت گُر بیتر، آو زائیتی.» ¹⁶ اَسَ نَعومی اولی گِرتی، و نُوم دامونِ وِزی نیاتی و ببه تایه آو. ¹⁷ و رُنَل هُمسالی آرا طلفت نُم نیان، وِتِن: «گُری آرا نَعومی هَتیتِس دی» و آو عوبید نُم نیان. آو بُو وِسا، بُو وِسا داوت.

شجر نُو مچه داوت

¹⁸ یَسَ پَشْتِ فِرِص: فِرِص بُو وِسا وِسا وِسا بی؛ ¹⁹ حِصرون بُو وِسا وِسا وِسا بی، ²⁰ عَمیناداب بُو وِسا وِسا وِسا بی، ²¹ سَلمون بُو وِسا وِسا وِسا بی، ²² عوبید بُو وِسا وِسا وِسا بی. داوت بی.

زَمینِ آرا وِومِ بِخرم، ناخِ اِگِردِ اِرتِ مِراثِ وِومِ قاطی بُو و گِل جی بچوچی تیک. حق قیومی م تو هیژد، چون که م نِمْتُونم آو بِخرم.»

⁷ نُومِ رُوژِلِ قَدیمِ رَسْمِ رُسومِ آژ گِرو اِراوِردِن و عَوْضِ بَدَلِ کِردِن نُومِ اسرائیلِ یِ که آرا رَسْمی کِردِن هر مایِلِ اِی، یِکی آژ مایِلِه گِردِ کِلاشِ وِزی آژ پا ماوِردی دِیر، و آو مِیاتی یِکی تِریک. اِی جُوْر مایِلِه، نُومِ اسرائیل، رَسْمی مِیا. ⁸ پس آ قِیومِ و بوعز وِتی: «تو آو آرا وِرتِ پسین»، و کِلاشِ آژ پا آوردی دِیر. ⁹ اَسَ بوعز وِتی شیخَل و گِلِ مردم: «ایمرۆژ هُم شاهدیت که م گِلِ دارایی البیلک و گِلِ دارایی کلبون و مَحلونِ آژ دَس نَعومی سَنِم. ¹⁰ هَم یِژ، روتِ موآبی، بیوه مَحلون یِژ هُواسْتیم تا بُو آژ نِم تاگه نُم آ مِردِی رُو اِرتِ مِراثِ زنی بَکم، تاگه نُم آو آژ نُومِ پِرالی و آژ دروازه شَهری نَکْ اِی. ایمرۆژ هُم شاهدیوون.» ¹¹ اَسَ گِلِ مردمی که لا دروازه بین، و شیخَل وِتِن: «ایم شاهدیم. اُمیدواریم که خداوند اِی رُن که مایِ مالِ تو، چُو راحیل و لَبه بَک، که و گِردِ بَک آژ جِدِ اِیمِ یعقوبِ مَلتِ اسرائیلِ دُوْرُسُ کِرد. اُمیدواریم که نُومِ اِفرائِه لِباحتدارِ عملِ کابین و نُومِ پِت لِجِمِ معروف بُواین. ¹² و آرا خاطرِ اوللی که خداوند آژ اِی رُنِ جالِ و